

UNIVERZITETNI PRVOSTOPENJSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM
PEDAGOGIKA IN ANDRAGOGIKA
FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

1. Podatki o študijskem programu

Univerzitetni prvostopenjski študijski program *Pedagogika in andragogika* traja 3 leta in obsega skupaj 180 kreditnih točk.

Strokovni naslov, ki ga pridobi diplomant je profesor pedagogike in andragogike (UN) oz. profesorica pedagogike in andragogike (UN).

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Temeljni cilji univerzitetnega prvostopenjskega študijskega programa *Pedagogika in andragogika* so študentom zagotoviti:

- kakovostno družboslovno-humanistično izobrazbo, s poudarkom na sistematičnem spoznavanju temeljev pedagoških in andragoških ved;
- uvajanje v široko poznavanje znanstvenih in strokovnih virov ter njihovo spremljanje;
- obvladovanje znanstvenih paradigem in orientacij, pomembnih za razumevanje vzgojnih in izobraževalnih procesov ter za sodelovanje pri reševanju praktičnih problemov, za obvladovanje praktičnega ravnanja v različnih izobraževalnih kontekstih in na različnih šolskih stopnjah;
- kompetenten vstop v delo, samostojnost in iniciativnost pri odločanju ter vodenju zahtevnih del v različnih dejavnostih šole, pri pouku in drugih oblikah dela v šoli, ter pri ustreznih izvenšolskih dejavnostih, v različnih oblikah izobraževanja in delovanja na področju kulture;
- razvijanje načinov razmišljanja in delovanja, ki so značilni za znanstveno zasnovano poučevanje in učenje ter za uvajanje v sodobno znanstveno mišljenje in znanstvene prakse;
- razvijanje socialno-etične refleksivnosti, zavezanost profesionalni etiki, razvijanje strokovne kritičnosti in odgovornosti pri delu z ljudmi, pri sodelovanju v skupnosti in delu z informacijami;
- usposobljenost in pripravljenost za profesionalno samorefleksijo ter za analiziranje kompleksnih situacij pri poučevanju in učenju ter usposobljenost za posodabljanje, evalvacijo in samoevalvacijo delovnih procesov z uporabo znanstvenih sredstev;
- pripravljenost za sodelovanje pri reševanju pedagoških in andragoških vprašanj, ki se nanašajo na organizacijo in vodenje institucij, pri razvijanju programov, dela in procesov ter za pomoč pri pedagoškem in andragoškem svetovanju;

Splošne kompetence:

- veščina zbiranja in uporabe podatkov;
- sposobnost analize in sinteze;
- sposobnost uporabe osvojenega znanja v praksi;
- razumevanje postopkov argumentacije in preverjanja znanstvenih teorij;
- kritično in celostno razmišljanje na interdisciplinaren in celosten način;
- komunikacijska odprtost in sposobnost usklajevanja različnih interesov;
- odprtost za alternativne poglede in rešitve;
- zmožnost kooperativnosti in skupinskega dela in samostojnega delovanja v timu.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V univerzitetni prvostopenjski študijski program *Pedagogika in andragogika* se lahko vpiše:

- kdor je uspešno opravil splošno maturo,
- kdor je pred 1. 6. 1995 končal katerikoli štiriletni srednješolski program,

- kdor je opravil poklicno maturo ter dodatno izpit iz enega od predmetov splošne mature,
- kdor je uspešno opravil enakovredno izobraževanje v tujini.

V primeru omejitve vpisa bodo kandidati, ki so uspešno opravili maturo, izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri splošni maturi (60%),
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (40%)

Kandidati, ki so opravili poklicno maturo ter dodatni izpit iz enega od predmetov splošne mature, bodo izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri poklicni maturi (60%),
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (30%),
- uspeha iz dodatnega predmeta splošne mature (10%).

Kandidati, ki so pred 1.6.1995 uspešno dokončali katerikoli štiriletni srednješolski program bodo ob omejitvi vpisa izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- splošnega uspeha pri zaključnem izpitu (60%)
- splošnega učnega uspeha v 3. in 4. letniku (40%)

Glede na obliko srednješolskega izobraževanja bodo v primeru omejitve vpisa po opisanih kriterijih izbrani tudi kandidati, ki so zaključili enakovredno izobraževanje v tujini.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Filozofska fakulteta kandidatom in kandidatkam lahko prizna pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnosti, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim s posameznim študijskim programom.

Pri priznavanju se:

- upoštevajo spričevala in druge listine,
- ocenjujejo izdelke, storitve, objave in druga avtorska dela študentov.

Priznana znanje, usposobljenost ali zmožnosti se lahko upoštevajo kot pogoj za vpis, (če to dovoljuje študijski program na katerega se želijo kandidati vpisati), kot merilo za izbiro ob omejitvi vpisa (če je to predvideno v študijskem programu) ali kot opravljena študijska obveznost. Če se znanje, usposobljenost ali zmožnost prizna kot opravljena študijska obveznost, jo je treba ovrednotiti po merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS.

Na podlagi meril za priznavanje Filozofska fakulteta prek ustaljenega postopka obravnava individualne dokumentirane vloge študentov v skladu z določbami Statuta UL in Pravil FF.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje po univerzitetnem prvostopenjskem študijskem programu *Pedagogika in andragogika*:

Za napredovanje v **drugi letnik** univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa **Pedagogika in andragogika** mora študent opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT).

Za napredovanje v **tretji letnik** univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa **Pedagogika in andragogika** mora študent opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) 2. letnika, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

Študent, ki ni opravil vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik.

Študentom glede različnih vprašanj, povezanih s študijem, v okviru govorilnih ur svetujejo predstojnik in sodelavci Oddelka za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študijskega programa mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, v skupnem obsegu 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-tka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti. Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. Načini ocenjevanja

Znanje študentov se preverja in ocenjuje po posameznih predmetih, tako da se učni proces pri vsakem predmetu konča s preverjanjem znanja. Oblike preverjanja znanja so opredeljene v učnih načrtih predmetov. Splošna pravila preverjanja znanja določa Pravilnik o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Pri ocenjevanju se uporablja ocenjevalna lestvica skladno s Statutom Univerze v Ljubljani.

9. Predmetnik študijskega programa

1. letnik

1. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druga obl. š.			
1	Pedagoška statistika	doc dr. Jasna Mažgon	30		30			90	150	5
2	Zgodovina vzgoje in izobraževanja	izr. dr. Tadej Vidmar	90					120	210	7
3	Didaktika I	doc. dr. Damijan Štefanc	15		15			60	90	3
4	Primerjalna pedagogika	Izr. dr. Klara Skubic Ermenc	45	15				90	150	5
5	Razvojna psihologija	red. prof. dr. L. Marjanovič Umek	60					90	150	5
6	Etika v vzgoji in izobraževanju	izr. prof. dr. Edvard Kovač	30	30				90	150	5
SKUPAJ			270	45	45			540	900	30
DELEŽ			30%	5%	5%			60%	100%	

2. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druga obl. š.			
1	Pedagoška statistika	doc dr. Jasna Mažgon	30		30			60	120	4
2	Obča andragogika	doc dr. Nives Ličen	60	30				120	210	7
3	Didaktika I	doc. dr. Damijan Štefanc	45		15			60	120	4
4	Andragoška didaktika	doc dr. Marko Radovan	30	30				90	150	5
5	Psihologija osebnosti	red. prof. dr. Darja	60					90	150	5

		Kobal Grum								
6	Antropologija vzgoje	izr. prof. dr. Janez Krek	30	30				90	150	5
SKUPAJ			255	90	45			510	900	30
DELEŽ			28%	10%	5%			57%	100%	

2. letnik

1. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1	Pedagoška psihologija	doc. dr. Barbara Šteh	30		30			60	120	4
2	Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami	red. prof. dr. Robi Kroflič	45		15			60	120	4
3	Uvod v pedagoško metodologijo	doc. dr. Jasna Mažgon	30		30			90	150	5
4	Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo I	red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart	30	30				90	150	5
5	Šolska pedagogika	doc. dr. Petra Mrvar Gregorčič	45	15				90	150	5
6	Izbirni strokovni predmet 1		*	*				90	150	5
7.	Praksa	doc. dr. Damijan Štefanc					praksa	60	60	2
SKUPAJ			180	45	75			540	900	30
DELEŽ			20%	5%	8%			60%	100%	

Izbirni predmeti										
Za p. št.	Izbirni strokovni predmet 1	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Zgodovina pedagogike in šolstva	izr. dr. Tadej Vidmar	45	15				90	150	5
	Zgodovina izobraževanja odraslih	doc. dr. Monika Govekar Okoliš	60					90	150	5
SKUPAJ										

2. letnik

2. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Sem .	Vaje	Klinič ne vaje	Drug e obl. š.			
1	Pedagoška psihologija	doc. dr. Barbara Šteh	30		30			90	150	5
2	Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami	red. prof. dr. Robi Kroflič	15		15			60	90	3
3	Didaktika II	doc. dr. Damijan Štefanc	30		30			90	150	5
4	Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja	red. prof. dr. Janko Muršak	30	30				90	150	5
5	Andragoško svetovalno delo	izr. prof. dr. Sabina Jelenc Krašovec	60					90	150	5
6	Izbirni strokovni predmet 2								150	5
7	Praksa	doc. dr. Damijan Štefanc					prak sa	60	60	2
SKUPAJ			165	30	75			560	900	30
DELEŽ			18 %	4,5%	8%			62%	100	

Izbirni predmeti – 2. semester										
Za p. št.	Izbirni strokovni predmet 2	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Sem.	Vaje	Klinič ne vaje	Drug e obl. š.			
	Procesi socializacije odraslih	doc. dr. Nives Ličen	60					90	150	5
	Izbrana poglavja iz institucionalne predšolske vzgoje	doc. dr. Andreja Hočevar	30	30				90	150	5
SKUPAJ			90	15	15			180	300	10

3. letnik

1. semester										
Za p. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred .	Sem .	Vaje	Klinič ne vaje	Drug e obl. š.			
1	Pedagoška sociologija I	red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart	60	30				120	210	7
2	Poklicna pedagogika in andragogika	red. prof. dr. Janko Muršak	60					90	150	5
3	Pedagoška metodologija	doc. dr. Jasna Mažgon	60					90	150	5

4	Izbirni strokovni predmet 3 ⁺							60	90	3
5	Izbirni strokovni predmet 4		30	30				90	150	5
6	Izbirni strokovni predmet 5		30	15	15			90	150	5
SKUPAJ			180	45	15				900	30
DELEŽ										

⁺ predmet se izvaja v obeh semestrih

Izbirni predmeti - 1. semester										
Za p. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pre d.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Izbirni strokovni predmet 3									
1	Izbrane teme iz didaktike I ⁺	red. prof. dr. Jana Kalin	30	15				45	90	3
2	Metode izobraževanja odraslih ⁺	doc. dr. Marko Radovan	30		15			45	90	3
	Izbirni strokovni predmet 4									
3	Izobraževalni sistemi	doc. dr. Klara Skubic Ermenc	30	30				90	150	5
4	Primerjalna andragogika I	red. prof. dr. Sonja Kump	30	30				90	150	5
	Izbirni strokovni predmet 5									
5	Šolsko svetovalno delo I	doc. dr. Petra Mrvar Gregorčič	45		15			90	150	5
6	Andragogika ciljnih skupin	izr. prof. dr. Sabina Jelenc Krašovec	30	15	15			90	150	5
SKUPAJ										

⁺ predmet se izvaja v obeh semestrih

3. letnik

2. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1	Teorija vzgoje	red. prof. dr. Robi Kroflič	60		30			120	210	7
2	Izbirni strokovni predmet 3 ⁺							45	120	4
3	Izbirni strokovni predmet 6							60	150	5
4	Splošni izbirni predmet								300	10
5	Praksa	doc. dr. Monika Govekar Okoliš					praksa	120	120	4
SKUPAJ			60		30			345	900	30
DELEŽ			7%		3%			38%	100%	

⁺ predmet se izvaja v obeh semestrih

Izbirni predmeti - 2. semester										
Zap. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Izbirni strokovni predmet 3									
	Izbrane teme iz didaktike I ⁺	izr. prof. dr. Jana Kalin	30	15				45	120	4
	Metode izobraževanja odraslih ⁺	doc. dr. Marko Radovan	30		15			45	120	4
	Izbirni strokovni predmet 6									
	Vzgoja za demokratično državljanstvo	red. prof. dr. Mojca Kovač Šebart	30	30				60	150	5
	Sociologija izobraževanja odraslih	izr. prof. dr. Sabina Jelenc Krašovec	30	30				60	150	5
SKUPAJ										

⁺ predmet se izvaja v obeh semestrih

10. Kratak opis predmetov

Pedagoška statistika

Študenti pri predmetu Pedagoška statistika spoznajo osnovne in zahtevnejše statistične metode in njihovo uporabo pri pedagoškem raziskovanju. Zajete vsebine: urejanje in grafično prikazovanje podatkov za številske in opisne spremenljivke, srednje vrednosti, mere razpršenosti, normalna porazdelitev, korelacija in regresija, metode inferenčne statistike. Študenti so usposobljeni za samostojno uporabo deskriptivnih statističnih metod in metod inferenčne statistike za obdelavo podatkov, zbranih v raziskavah na področju vzgoje in izobraževanja, in vsebinsko interpretacijo rezultatov.

Zgodovina vzgoje in izobraževanja

Predmet Zgodovina vzgoje in izobraževanja je sestavljen iz treh komponent. Prva komponenta so temeljni pojmi vzgoje in izobraževanja, njihov družbeni kontekst in zgodovinski razvoj. Drugo komponento predstavlja analiza razvoja pedagoških idej, teorij in konceptov ter njihovega uveljavljanja v praksi od antike do 16. stoletja. Tretja sestavina predmeta je analiza oblik vzgoje in izobraževanja otrok, mladine in odraslih ter oblik formalnega in neformalnega in izobraževanja ter priložnostnega učenja do 16. stoletja. Tako bodo študenti poznali temeljne dejavnike vzgoje in izobraževanja, njihovo medsebojno soodvisnost v zgodovinskem kontekstu ter razumeli zgodovinski razvoj dejavnikov vzgoje in izobraževanja in njihov vpliv na sodobnost.

Obča andragogika

Študentke in študenti spoznavajo konceptualizacijo vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih prek del vidnejših avtorjev in teorij ter z raziskovanjem aktualne prakse na področju učenja in izobraževanja v odraslosti. Razvijajo zmožnosti za ugotavljanje kulturnih posebnosti izobraževanja in učenja v odraslosti, analiziranje izbranih praks in modelov, opazovanje različnih področij in ciljnih skupin ter organizacijskih oblik izobraževanja odraslih.

Didaktika I

Študentje se bodo seznanili s predmetom proučevanja didaktike, njenim formiranjem kot znanstvene discipline skozi zgodovino (Komensky, Humboldt, Herbart, Ziller, Rein) in z opredelitvijo didaktike kot znanstvene discipline, s temeljnimi didaktičnimi smermi in modeli, paradigmi, koncepti in strategijami. Pojasnili bomo razmerje med splošno in posebno didaktiko ter didaktiko in metodiko. Podrobneje bomo obravnavali temeljne didaktične koncepte: izobraževanje, pouk (značilnosti, funkcije in vidiki pouka), poučevanje in znanje. Opredelili bomo razmerja med izobraževanjem in vzgajanjem, učenjem in poučevanjem ter med splošnim in poklicnim oz. strokovnim izobraževanjem.

Obravnavali bomo tudi strukturne dejavnike pouka in njihove funkcije: učitelj, učenec, razmerje med njima, pomen učne vsebine (znanstvenost učne vsebine, sestavine, funkcija, pomen didaktične transformacije in redukcije) ter vlogo ciljev pouka v kurikularnem načrtovanju (izobraževalni, funkcionalni, vzgojni cilji; globalni, etapni, operativni cilji; kritika operativizacije).

Andragoška didaktika

Pri predmetu Andragoška didaktika študenti spoznajo koncept vseživljenjskega učenja in vlogo andragoške didaktike v okviru tega koncepta.

Spoznavajo psiho-socialne posebnosti učenja odraslih, posebej vlogo izkušenj, samostojnosti, pripravljenosti za izobraževanje in orientiranosti na življenjske probleme. Razumejo koncept oblikovanja andragoških načel in njihovo uporabo v praksi. Študenti se tudi seznanijo s pojavi formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih ter andragoškim ciklusom, kot procesom načrtovanja neformalnega izobraževanja odraslih. Pri predmetu se tudi seznanijo z najpogostejšimi in specifičnimi oblikami, metodami, tehnikami in pripomočki v izobraževanju odraslih in njihovo uporabo v praksi.

Primerjalna pedagogika

Pri predmetu Primerjalna pedagogika se študenti seznanijo z osnovami primerjalne pedagogike in prek primerjav (evropskih) izobraževalnih sistemov razumejo zakonitosti in razvoj sodobnega izobraževanja. Preizkusijo se v preprostejših primerjalnih prijemih. Osrednje teme in izhodišča: enakost možnosti in pravičnost, egalitarizem in meritokracija, selekcija in orientacija; organizacija predšolske stopnje, priprava na šolo, zgradba tipičnih evropskih sistemov (obvezno, srednje in visoko šolstvo, izobraževanje odraslih).

Razvojna psihologija

Študentke in študentje pri predmetu spoznajo vsa razvojna obdobja v razvoju posameznika (dojenček, malček, otroštvo, mladostništvo in odraslost), pri čemer je v posameznih razvojnih obdobjih dan različen poudarek različnim področjem razvoja, kot so npr. telesni in gibalni razvoj, čustveni in socialni razvoj, razvoj osebnosti, mišljenja, govora, moralni razvoj. V ozadju razlag razvoja spoznajo ključne razvojnopsihološke teorije, od bioloških in etoloških do sociokulturnih teorij in teorij učenja. Pri razlagi posameznikovega razvoja je dan poseben poudarek dejavnikom razvoja, tako družinskim (socialni, ekonomski in kulturni status družine, kakovost družinskega okolja) kot širšim dejavnikom okolja, npr. učinku vrstniških skupin, vrtca, šole, n drugih neformalnih oblik učenja, učinku kulture v ožjem pomenu besede. Pri razlagi razvoja spoznajo tudi t.i. značilna obdobja v razvoju posameznika, individualne razlike

v razvoju in razvoj otrok glede na skupinske razlike (npr. deklice in dečki; otroci v različnih socialnoekonomskih okoljih, otroci s posebnimi potrebami).

Psihologija osebnosti

Predmet Psihologija osebnosti posreduje najpomembnejše psihološko relevantne informacije o človekovi osebnosti in medosebnih ter skupinskih razlikah v pomembnih osebnostnih lastnostih, dimenzijah in sposobnostih. Z njim pridobijo študenti znanstveno utemeljene informacije o osebnostni strukturi, dinamiki in razvoju osebnosti in možnih aplikacijah znanstvenega spoznavanja osebnosti in medosebnih razlik. Predmet prav tako posreduje temeljno znanje o metodah ocenjevanja, merjenja in raziskovanja osebnosti in osebnostnih razlik in s tem prispeva k boljšemu razumevanju človekove narave, narave medsebojnih odnosov in k boljšemu poznavanju lastne osebnosti.

Etika v vzgoji in izobraževanju

Predmet Etika vzgoje in izobraževanja seznanja študente s temeljnimi pojmi etike in morale ter pedagoške deontologije. Študente uvaja k lastnemu kritičnemu razmišljanju o dilemah individualizma in kolektivizma in sodobnih etičnih vprašanj ter preko vrednotenja vsakega posamičnega subjekta prehaja v osvetlitev temeljnih medosebnih odnosov. Predvsem pa želi predmet razrešiti že staro grško dilemo med univerzalnostjo etičnih zakonov in enkratnostjo vsakega človeka, kar je tudi vprašanje vsakega vzgojnega in izobraževalnega procesa. Poleg tekstov iz Grške filozofije se naslanja na novodobnega Kanta in postmoderne misleca Emmanuel Levinasa.

Antropologija vzgoje

Predmet Antropologija vzgoje pogloblja razumevanje vzgoje in človeka ter njegovega mesta in delovanja v polju vzgoje in izobraževanja na osnovi antropoloških spoznanj o človeku, človeškosti in različnih predvsem ne-evropskih kulturah. Spoznavajo tudi procese civiliziranja v Evropi od srednjega veka do sodobnosti in procese formiranja temeljne strukture osebnosti, pomen bioloških in družbenih dejavnikov za individualno učlovečenje ter kritike diade »natura-kultura«. Preko neevropskih kultur in družb spoznavajo kulturno pogojene razlike v socialnih strukturah in socialnih diferenciacijah, sorodstvenih sistemih, spolni diferenciaciji, poroki in družini, družbeni moči itd. Pri tem spoznavajo tudi izbrane kulturne fenomene, pojme in njihove razlage, kot so denimo iniciacija, tabu, sveto, prepoved incesta, ritual oz. obred, mit, religija, rasa, smrt, kultura, pokop in odnos do umrlih, kulturni relativizem, etnocentrizem, prevladujoča struktura osebnosti, nelagodje v kulturi itd. Vpogled v medgeneracijske transmisije kulture pri prvotnih, neevropskih kulturah jim omogoča tudi reflektiranje razlik v odnosu do procesov individuacije in inkulturacije v evropski civilizacijski tradiciji. Spoznavajo nekatera temeljna vprašanja moralne filozofije in jih reflektirajo v razmerju do antropoloških spoznanj.

Pedagoška psihologija

Študentje ozaveštujejo, povežejo in razširijo svoja pojmovanja in izkušnje o raznih vidikih učenja in z njimi povezanimi psihičnimi procesi in pojavi. Spoznajo različne teoretske poglede na potek, posebnosti in pogoje učenja v najširšem smislu, posebej še razlike med tradicionalnimi in novejšimi pojmovanji učenja in njihove posledice za pedagoško/andragoško prakso. Študentje spoznajo številne dejavnike učinkovitega učenja: od psiholoških (umske sposobnosti, različni zaznavni, spoznavni in učni stili, čustveno motivacijski dejavniki) do socialnopsiholoških ter razumejo njihovo interaktivno delovanje. Pridobe strokovno osnovo za upoštevanje in spoštovanje individualnih psiholoških posebnosti ljudi v svojem poklicnem (izobraževalnem, razvojno raziskovalnem, svetovalnem...) delu. Predmet se izvaja v obliki interaktivnih predavanj, vaj in seminarjev, kjer so študentje vpleteni v aktivno in izkušnjsko učenje.

Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami

Študenti se pri predmetu seznanijo z zgodovinskimi in aktualnimi problemi obravnavanja drugačnosti OPP in drugih marginaliziranih skupin otrok in odraslih. Podrobno obravnavamo različne diskurzivne modele obravnave OPP ter etične in politične ideje za zagotavljanje inkluzivnega šolskega okolja. V drugem delu pa obravnavamo posamezne ciljne skupine OPP (učne težave, čustvene in vedenjske težave, senzorno ovirani, gibalno ovirani, ADHD, narkomanija itn.) in marginalizirane skupine učencev (priseljenci, Romi, drugače spolno usmerjeni, revni) ter nekatere možnosti za zagotavljanje optimalnega učnega okolja.

Didaktika II

Študentje pri predmetu Didaktika II spoznajo dejavnike, pomen in vlogo artikulacije učnega procesa; razumejo funkcije posameznih didaktičnih faz (etap), učnih oblik in metod ter njihovo povezanost pri izvajanju pouka; obravnavajo značilnosti, ravni in strategije učnega načrtovanja; ter razumejo pomen, značilnosti in dileme didaktičnih načel.

V okviru seminarjev in vaj opazujejo didaktične značilnosti pouka pri konkretnih učnih urah v okviru hospitacij in se seznanijo s strukturo in vsebino različnih kurikularnih dokumentov (učni načrti, katalogi znanja).

Uvod v pedagoško metodologijo

Študentje spoznajo eksperimentalno metodo kot eno od metod znanstvenega raziskovanja v pedagogiki, seznanijo se z uporabo programa SPSS (priprava podatkov za obdelavo, odpiranje in uvoz podatkov, obdelava podatkov, urejanje podatkov med obdelavo, interpretacija rezultatov obdelave).

Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo I

Študentke in študenti bodo pri predmetu pridobili temeljna znanja o sistemu institucionalne predšolske vzgoje, spoznali vrtec kot temeljno institucijo predšolske vzgoje in se seznanili s konceptom ugotavljanja in zagotavljanje kakovosti v vrtcih. Spoznali bodo vsebinske in organizacijske razsežnosti dela v vrtcih, ob tem pa tudi temeljna izhodišča in cilje predšolske vzgoje, določene v Kurikulu za vrtce.

Prav tako bodo študentke in študenti pridobili temeljno znanje o prevladujočih modelih družinske vzgoje v svetu in pri nas. Analizirali bodo različne opredelitve družine in teoretske koncepte, ki zadevajo družinsko problematiko. Spoznali bodo družbeno konstruirane pomene otroštva ter se seznanili s problematiko poseganja v družino in njenega nadzorovanja.

Šolska pedagogika

Cilji predmeta: Cilj je seznanjanje s sodobno in aktualno organizacijo, vsebino ter procesi vzgajanja in izobraževanja znotraj vzgojno-izobraževalne institucije (vrtca, šole) in spoznavanje vlog posameznih subjektov ter odnosov znotraj šole.

Vsebina predmeta: organizacija šolstva in šole, položaj in vloga učitelja, ravnatelj kot pedagoški in upravni vodja institucije, vloga in položaj učenca na šoli, oddelčna skupnost, šola in starši.

Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja

Študent razvije sposobnost kritičnega ovrednotenja ekonomskih teorij izobraževanja, posebej teorije človeškega kapitala in teorij, ki so povezane z vlaganji v človeški kapital.

Usposobi se za sodelovanje v procesih planiranja izobraževanja na individualni in splošni ravni z upoštevanjem ekonomskih osnov.

Študent se seznanja z veljavno zakonodajo s področja vzgoje in izobraževanja in se usposobi za iskanje in uporabo/aplikacijo zakonov in sistemskih predpisov s področja izobraževanja v konkretnih situacijah.

Pozna predlagane rešitve in odprta vprašanja s področja pravno formalnega urejanja vzgoje in izobraževanja.

Andragoško svetovalno delo

Študenti se teoretsko spoznavajo s strokovnimi podlagami za andragoško svetovalno delo, s sistemsko umestitvijo andragoškega svetovalnega dela v sistem izobraževanja in učenja odraslih ter proučevanjem ciljev in funkcij andragoškega svetovalnega dela. Študenti tudi spoznavajo možnost organiziranja svetovalnih dejavnosti v izobraževanju odraslih in raznolike možnosti razvoja pri nas in v tujini.

Zgodovina pedagogike in šolstva

Predmet Zgodovina pedagogike in šolstva sestavljata dve komponenti. Pri prvi sestavini gre za analizo razvoja pedagoških idej, teorij in konceptov ter njihovega uveljavljanja v vzgojni in izobraževalni praksi od druge polovice 17. do 20. stoletja. Druga komponenta predmeta je predstavitev razvoja oblik vzgoje in izobraževanja otrok, mladine in odraslih do 20. stoletja.

Na ta način se bodo študenti seznanili s temeljnimi dejavniki vzgoje in izobraževanja v obravnavanih obdobjih, z njihovo medsebojno soodvisnostjo v zgodovinskem kontekstu ter z njihovim vplivom na sodobnost.

Zgodovina izobraževanja odraslih

Pri Zgodovini izobraževanja odraslih študenti spoznajo zakonitosti temeljnih zgodovinskih teoretskih usmeritev, zakonitosti delovanja vzgojno izobraževalnega procesa odraslih v različnih zgodovinskih obdobjih v Evropi in v svetu. Študenti spoznajo vlogo formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih. Poznajo vlogo učitelja odraslih v zgodovini izobraževanja odraslih, načela oblikovanja različnih oblik, metod izobraževanja odraslih in vlogo permanentnega razvoja ter vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih.

Procesi socializacije odraslih

Pri predmetu študentke in študenti spoznavajo nekatere teorije, s katerimi interpretiramo učenje kot aktivno prilagajanje odraslih na spremembe v družbi. Med vsebinami izpostavimo dejavnike socializacije s poudarkom na sodobnih pogledih na večkulturnost in migracije, spreminjajoča se telesa, spolne prakse, prehranske prakse in staranje ter umiranje. Poseben segment vsebin se nanaša na spoznavanju procesov oblikovanja pomenov v odraslosti in uporabe jezika kot sredstva komunikacije.

Izbrana poglavja iz institucionalne predšolske vzgoje

Pri predmetu poglobljamo in nadgrajujemo usvojeno znanje, pridobljeno pri predmetu Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo I. Študentke in študenti analizirajo sistemski in vsebinski izhodišča za oblikovanje koncepta predšolske vzgoje v svetu in pri nas ter obravnavajo spremembe sistemskih rešitev, ki zadevajo predšolsko vzgojo v Sloveniji. Seznanijo se z različnimi vzgojnimi pristopi v vrtcih, ki delajo po posebnih pedagoških načelih. Spoznali bodo tudi pojmovanje razvoja ustvarjalnosti otrok v vrtcu s perspektive muzejske pedagogike.

Pedagoška sociologija I

Študentke in študenti bodo spoznali opredelitve in osnovne probleme, povezane z razumevanjem razmerij med vzgojo, posameznikom in družbo. Obravnavali bodo vzgojo kot proces razvoja posameznikove osebnosti in kot proces reprodukcije družbe, mesto vzgojne institucije v družbi, razmerja med subjekti v vzgojno-izobraževalnem procesu ter dejavnike funkcionalnih vzgojnih vplivov. Spoznali bodo procese konstituiranja posameznikove psihične strukture, ki vplivajo na vpetost posameznika v družbena razmerja. Obravnavali bodo tudi razmerje med normalnim in patološkim. Spoznali bodo koncept vzgojne zasnove javne šole, ki temelji na etiki človekovih pravic in se usposobili za njeno sooblikovanje.

Teorija vzgoje

Študenti se pri predmetu seznanijo z vplivi družboslovnih in humanističnih ved na vzgojno-teoretske ideje in koncepte; analizirajo ključne zgodovinske vzgojno-teoretske dileme in koncepte in reflektirajo odnose med temeljnimi vzgojno-teoretskimi pojmi. Nadalje ozavestijo pomen vzgojno-teoretskih in praktičnih dimenzij oblikovanja vzgojnega koncepta v institucionalnem okolju in reflektirajo pomen ključnih sodobnih vzgojno-teoretskih pojmov in načel. Študijska snov predpostavlja zmožnost povezovanja pedagoških, filozofskih, socioloških in antropoloških spoznanj in načinov razmišljanja o vzgojni in šolski problematiki.

Poklicna pedagogika in andragogika

Študent spozna zakonitosti sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja in razume odnos med delom in izobraževanjem. Skozi spoznavanja procesov poklicne socializacije je sposoben interpretirati značilnosti razvoja poklicne identitete in dejavno sodelovati v procesih poklicnega in kariernega svetovanja. Spoznava različne sisteme poklicnega izobraževanja mladih in odraslih. Posebna pozornost je namenjena različnim oblikam dela in razvojnim projektom, ki se uporabljajo pri analizi dela in njegovem profiliranju. Usposobi se za aplikacijo različnih metod proučevanje potreb po izobraževanju v delovnih okoljih in za oblikovanje ustreznih pogojev za anticipatorno poklicno socializacijo v izobraževalnih

ustanovah in podjetjih. Izobraževanje in učenje, ki je v funkciji poklicnega dela, zna ustrezno umesti in ga razumeti kot del procesa vseživljenjskega učenja, usposobi pa se tudi za njegovo načrtovanje.

Pedagoška metodologija

Študentje spoznajo splošnejše sestavine metodologije pedagoškega raziskovanja, osnovne raziskovalne metode, vire spoznanj in vrste pedagoških raziskav. Seznanijo se z različnimi postopki zbiranja empiričnih podatkov pri pedagoškem raziskovanju, vključno s sestavljanjem raznih merskih inštrumentov, njihovimi merskimi značilnostmi, uporabo in funkcijo. Poznavanje in razumevanje naštetih vsebin pripravi študenta za raziskovalno delo v smislu izvajanja empirične raziskave ob pomoči in strokovnem vodenju.

Vzgoja za demokratično državljanstvo

Študentke in študenti se bodo seznanili s osnovnimi koncepti vzgoje za demokratično državljanstvo. Analizirali bodo vzgojo za medije z vidika obravnave intencionalnih vzgojnih vplivov. Posebej se bodo ukvarjali z možnostmi za vzpostavljanje oddelčne in šolske kulture z vidika zahtev socializacije in z upoštevanjem prevladujočih družbenih norm. Nadgrajevali bodo znanje o oblikovanju vzgojne zasnove javne šole. Spoznavali bodo socialne, kulturne in druge razlike med posamezniki in posameznicami ter se usposobili za analizo učinkov različnih rešitev, ki jih omogoča vzgojno-izobraževalni sistem s sistematičnem prizadevanjem za premoščanje kulturne in socialne depriviranosti.

Sociologija izobraževanja odraslih

Predmet seznanja študente s teoretičnimi izvori in perspektivami sociologije izobraževanja odraslih ter jim omogoča razumevanje sociološke raziskovalne tradicije in ključnih metodoloških pristopov. Študenti pri predmetu razvijajo sposobnosti za analizo in interpretacijo konkretnih izobraževalnih problemov iz različnih socioloških perspektiv.

Izbrane teme iz didaktike I

V okviru predmeta je temeljni namen usposobiti študente za prepoznavanje različnih vzgojno-izobraževalnih potreb posameznih učencev in njihovih individualnih značilnosti ter jih seznaniti s temeljnimi vzvodi, kako lahko učitelj pri pouku in drugih oblikah organiziranega šolskega dela upošteva individualne značilnosti učencev ter jim ustrezno prilagaja pouk, da bi vsakemu posamezniku omogočil optimalni razvoj. Zato se bodo v okviru predmeta študentje seznanili s temeljnimi značilnostmi različnih sistemov učne diferenciacije in individualizacije. Študentje bodo spoznali učne razlike med učenci, njihov izvor, kako se odražajo pri pouku in načine učiteljevega spoznavanja in upoštevanja utemeljenih individualnih razlik med učenci. Spoznali bomo delo z učenci z učnimi težavam ter proces odkrivanja in dela z nadarjenimi učenci.

Metode izobraževanja odraslih

Študentje se bodo v okviru predmeta Metode izobraževanja odraslih ukvarjali z različnimi vidiki načrtovanja in izvedbe izobraževalnih programov za odrasle. Podrobneje se bodo spoznali s pripravo izvedbenega izobraževalnega načrta in preizkušali ter analitično spremljali uporabo sodobnih metod izobraževanja odraslih (igranje vlog, simulacije, preučevanje primera). Del programa bo namenjen neposrednim vajam, študentje pa se bodo usposobili tudi za uporabo Moodle in drugih orodij IKT, ki postajajo v izobraževanju odraslih vse pomembnejša.

Izobraževalni sistemi

Cilj predmeta je usposobiti študente za razumevanje sodobnih izobraževalnih Sistemov. Poseben poudarek je na evropskih sistemih. Študentje razvijajo zmožnost za samostojno iskanje izbiro, analizo in sintezo podatkov o različnih sistemih. Naučijo se vrednotiti nacionalne sisteme izobraževanja. Zmožni so uvida v temeljna dogajanja na področju razvoja sistemov z vidika večanja enakosti, možnosti izobraževanja in pravičnosti v vzgoji in izobraževanju.

Študentje spoznajo indikatorje pravičnosti na področju predšolske vzgoje in obveznega izobraževanja kakor tudi višjih nivojev izobraževanja vključno z izobraževanjem odraslih

Primerjalna andragogika I

Pri predmetu študenti spoznajo osnovne primerjalne pristope v andragoških raziskavah in se seznanijo z interdisciplinarno naravo primerjalnega raziskovanja na področju izobraževanja odraslih. Poleg tega predmet

razvija sposobnosti za izvajanje primerjalnih analiz vloge in položaja izobraževanja odraslih v različnih državah in kontinentih po svetu.

Šolsko svetovalno delo I

Predmet posreduje študentom osnovna znanja in jih usposablja za nudenje korektne strokovno-etične svetovalne pomoči v vzgojno-izobraževalnih institucijah s posebnim ozirom na delo šolskega pedagoga, in sicer za: individualno in skupinsko svetovanje učencem oz. dijakom za osebni, socialni, šolski (izobraževalni) ter poklicni razvoj oz. oblikovanje njihove samopodobe; za pomoč učiteljem pri obvladovanju oddelčnih skupnosti učencev, zlasti kar zadeva integracijo učencev s posebnimi potrebami, ter sodelovanje s starši; za sodelovanje s starši pri obvladovanju problemov in nudenje pomoči, ko se njihovi otroci znajdejo na življenjskih razpotjih (prehod od doma v vrtec, od vrta v šolo, pri šolskih ali poklicnih odločitvah).

Andragogika ciljnih skupin

Študentje proučujejo teoretska in sistemska vprašanja izobraževanja ranljivih skupin odraslih, obseg in sestavo ter probleme izbranih skupin odraslih v izobraževanju v Sloveniji in v tujini ter spoznavajo vlogo izobraževanja pri zmanjševanju družbenega razslojevanja in ustvarjanja bolj enakopravne družbe. Študentje samostojno proučujejo pojavnost izobraževanja pri posameznih ciljnih skupinah.

Pedagoška praksa

Na praksi v osnovnih in srednjih šolah ali drugih vzgojno-izobraževalnih institucijah študentje povezujejo in preverjajo teoretična spoznanja, ki jih pridobivajo v času študija. S pomočjo praktičnih strokovnih izkušenj pridobivajo podlago za usvajanje novih teoretičnih spoznanj. V času prakse se seznanijo s konkretnim položajem in dejavnostjo v vzgojno-izobraževalnih institucijah. Študentje pridobijo kar najboljši vpogled v delo ustanove kot celote, njenih področij in zakonitosti delovanja.

Andragoška praksa

Študent dobi vsa navodila in pomoč pri izbiri in vzpostavitvi stika z institucijo za andragoško prakso. Študent opravi na izbrani instituciji uvoden razgovor. Na instituciji se mu dodeli strokovni vodja prakse – mentor, s katerim skupaj sestavita časovni načrt dela na praksi. Praksa se izvaja pod vodstvom visokošolskega učitelja/sodelavca in mentorja na partnerskih šolah oz. drugih institucijah, kjer se izvaja izobraževanje odraslih. Študent na koncu opravljene andragoške prakse napiše poročilo s prakse, ki ga pregleda in podpiše mentor v instituciji in ga predstavi kot seminar ter ovrednoti prakso pred ostalimi študenti na fakulteti.